

V letu 2019 je pri založbi LUD Literatura izšla kratkoprozna zbirka *Dobra družba*, katere avtorica je vedno bolj poznana Ana Svetel. Avtorica, ki je pri omenjeni založbi že izdala svoj prvenec, pesniško zbirko

Lepo in prav

, se je tokrat preizkusila v pisanju kratkih zgodb. Njena najnovejša knjiga

Dobra družba

ne govori le o prevozih, ampak brez moraliziranja oriše sodobno slovensko družbo. Zbirko sestavljajo enaindvajset tematsko zaokroženih zgodb, ki se na duhovit in komičen način dotikajo težav, predsodkov in pomislekov ljudi, ki zaradi takšnih ali drugačnih razlogov uporabljajo prevoze.

Avtorica, ki ji je preskok iz poezije v prozo odlično uspel, s svojimi družbeno-kritičnimi zgodbami prikaže odnose, ki se spletejo, ko so neznanci primorani nekaj ur presedeti v malem prostoru na štirih kolesih. Zgodbe povezuje spletni portal *Prevozi* (prevozi.org), ki je prav tako kot v resničnem svetu, dobro poznan med osrednjimi protagonistami. Osrednji liki si tako s pomočjo portala poiščejo prevoze in s tem denarno prihranijo, saj gre v večini za like, ki si lastnega avtomobila ne morejo privoščiti ali pa jim tak način prevoza ustreza. Liki v zgodbah postanejo priložnostni sopotniki, ki so prisiljeni debatirati, simpatizirati ali pa preprosto tiho sedeti. Poleg običajne prtljage pa s seboj vzamejo tudi psihološko, katero sestavljajo težave, zadržki in predsodki do soljudi. Prav zaradi te dodatne prtljage pa so zgodbe presenetljive ter toliko bolj pristne in človeške.

Naslov kratkoproznega prvenca povzame, kaj naj bi si vsak posameznik želel med vožnjo iz enega v drug kraj – ne glede na to, ali je to voznik ali samo sopotnik, si želi dobre družbe, torej družbe, ki bo skladna z njegovimi načeli in pogledom na svet. Prav zato je naslov, ki ga je

avtorica izbrala, več kot ustrezen, saj izraža neke vrste ironijo. Ob njem se vprašamo, ali nam dobra družba res predstavlja pogoj, da se bomo ob vožnji iz enega v drug kraj počutili dobro? Navsezadnje se naslov navezuje tudi na eno izmed ključnih zgodb *Dekalog*, kjer je osrednji protagonist voznik, ki na spletni portal skrbno zapisuje, kdo se z njim lahko vozi in kdo ne spada v njegovo »vozno« družbo, saj meni, da se bo le tako lahko vozil »samo in izključno v dobri družbi«. To pa ni edini lik, ki je kritičen do drugih, saj v zbirki najdemo široko paleto zafrustrirancev. Ker so prevozi povezovalni člen in glavno gonilo zbirke, bi lahko pomislili, da v zgodbah nastopajo le mladi, vendar temu ni tako. Protagonisti so tako raznoliki, kot so raznolike zgodbe, prav to pa naredi zbirko razgibano in zanimivo. Poleg medsebojnih odnosov avtorica prikaže, kako neusmiljena je sodobna potrošniška družba ter kako slabo imamo urejene medkrajevne prevoze,

Prevozi

pa nas rešujejo. Zgodbe so napisane z duhovito noto in s presenetljivimi konci. Avtorica brez olepševanja prikaže naključna srečanja ljudi, ki se po končani vožnji razidejo, prav tako kot so se zbrali. V večini je njihov namen priti iz točke A do točke B, pri tem pa so, hočeš – nočeš, izpostavljeni intimnim zgodbam sopotnikov in številnim zadregam, ki ob tem nastanejo. Večina likov želi le priti do zelene destinacije, nekaj pa jih v prevozih išče možnost za pogovor in družbo. Nekatero zgodbo se izključno dogajajo med vožnjo in like spoznamo »po poti« skozi dodelane dialoge in samogovore protagonistov, pri nekaterih zgodbah pa je prevoz le tematska povezava in like spoznamo skozi predzgodbo. S tem je avtorica dosegla raznolikost zbirke, saj se vsaka zgodba osredotoča na drugačno breme osrednjega protagonista, pa naj bodo to slabi družinski odnosi, homofobija, nezadovoljstvo, osamljenost in izkoriščanje.

Kratkočasne, prepričljive in odprte zgodbe te nadvse realne, vendar fiktivne zbirke nam prikažejo medčloveške odnose in probleme sodobnega časa. V zbirki je razvidno, da so prevozi lahko zelo intimni, saj se velikokrat zgodi, da med prevozom delimo svoje osebne zgodbe s popolnimi neznanci. Ljudje smo socialna bitja, naši možgani pa so ustvarjeni za druženje in intimnost, vendar smo se kljub temu skozi leta individualizirali in nekoliko potlačili naše človeške lastnosti, kot sta povezanost in sprejemanje. Ob prebrani knjigi se zato vprašamo – ali kot sodobna družba postajamo vedno bolj izbirčni in zafrustrirani ter zato vedno težje najdemo »dobro« družbo? In ali bomo sčasoma dobro družbo predstavljali le izključno sami sebi?

Informacije o knjigi so dostopne na spletni strani [založbe](#) .

Avtorica: □ **Tajda Cvetič Mlakar**